

KALIX KOMMUN

Policy för den konstnärliga gestaltningen utomhus och i offentliga lokaler i Kalix kommun.

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Policy för den konstnärliga gestaltningen utomhus och i offentliga lokaler i Kalix kommun.	Policy	2026-02-09 § 4	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig	Version	Senast reviderad	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen			Tills vidare

Policy för den konstnärliga gestaltningen utomhus och i offentliga lokaler i Kalix kommun.

Förord

Med utgångspunkt i Kalix kommuns befintliga vision "Tillsammans gör vi Kalix bättre" och fokus på hållbar utveckling.

Övergripande vilja

Att Kalix ska utvecklas till en kommun där invånare, besökare och företagare känner stolthet, trivsel och trygghet genom en gestaltad livsmiljö som är både funktionell och estetiskt tilltalande. Utvecklingen ska ske med respekt för platsens unika karaktär, natur- och kulturmiljövärden, samtidigt som den möjliggör modern tillväxt och hållbarhet i enlighet med Agenda 2030.

- **Vision:** Tillsammans skapar vi en gestaltad livsmiljö i Kalix som är stolt över sitt ursprung, välkomnande för framtiden och hållbar över tid.
- **Mål:** Policyn ska säkerställa att all utveckling av den byggda miljön – från enskilda bygglov till stora infrastrukturprojekt – bidrar till en vacker, funktionell och sammanhållen kommun, där natur- och kulturvärden respekteras och tas tillvara.

Inriktning och strategier

- **Att värna Kalix unika identitet och karaktär.** Att bevara och framhäva de särdrag som är unika för Kalix, såsom närheten till älven och havet, och de lokala kulturmiljöerna. Nya byggnader och anläggningar bör harmonisera med den befintliga bebyggelsen och landskapet.
- **Älven och havet:** Framhäv närheten till vattnet som en central del av Kalix identitet. Gestaltningen ska utnyttja utsikter, skapa tillgängliga stråk längs vattnet och vara anpassad till de specifika förhållandena vid älv och kust.
- **Kulturhistoriska värden:** Identifiera och respektera bebyggelse och miljöer med höga kulturhistoriska värden, särskilt i centrala Kalix och de lokala byarna. Ny bebyggelse ska harmoniera med befintliga karaktärer snarare än att kopiera dem.
- **Norrbottniska särdrag:** Ta hänsyn till det norrbottniska klimatet och traditionella byggnadssätt. Främja robusta material, genomtänkta lösningar för snöhantering och arkitektur som tål lokala väderförhållanden.
- **Gestaltad livsmiljö:** Säkerställa att offentliga platser, torg och parker utformas för att vara tillgängliga, trygga och inbjudande mötesplatser för alla kommuninvånare.

Hög kvalitet i arkitektur och offentliga rum

- **Arkitektonisk kvalitet:** Ställ krav på god arkitektur vid all ny- och ombyggnation. Kvalitet ska bedömas utifrån funktion, hållbarhet, materialval och estetiskt tilltalande uttryck.
- **Offentliga platser som mötesplatser:** Utforma torg, parker och gatumiljöer så att de blir trygga, tillgängliga och inbjudande mötesplatser som främjar social samvaro året runt.
- **Material och färg:** Uppmuntra till användning av naturmaterial och en färgpalett som är anpassad till det lokala ljuset och landskapet.

Hållbarhet och klimatanpassning

- **Ekologisk hållbarhet:** Integrera gröna lösningar som gröna tak, dagvattenhantering på plats och bevarande av grönytor för att främja biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
- **Social hållbarhet:** Säkerställ att den gestaltade livsmiljön bidrar till en trygg och inkluderande kommun där människor känner sig hemma och delaktiga.
- **Långsiktighet:** Främja tidlös design och material som åldras med värdighet och kräver minimalt underhåll.

En transparent process

- **Vägledning:** Policyn ska fungera som ett tydligt vägledande dokument för byggherrar, arkitekter, tjänstepersoner och politiker i plan- och bygglovsprocessen.
- **Dialog och delaktighet:** Skapa former för tidig dialog och samråd med medborgare och exploatörer för att uppnå samsyn kring gestaltningsfrågor.
- **Tydlighet i processen:** Skapa en transparent och förutsägbar process för bygglov och planering, så att byggherrar och invånare vet vilka gestaltningskrav som gäller.

Nyckelprincip

Att använda enprocentsregeln, så långt det är möjligt, för att avsätta medel för konst, att säkerställa platsspecifik konst som är av hög konstnärlig kvalitet, att ta hänsyn till förvaltning och underhåll, samt att konst ska vara tillgänglig för allmänheten.

Enprocentsregeln är en princip som innebär att cirka 1% av en byggprojekts budget avsätts för konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer, som nya eller ombyggda byggnader.